

Бобровська Н. В.

*Канд. екон. наук,
асистент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україн,
bobrovskan@mnaui.edu.ua*

НАПРЯМИ І СКЛАДОВІ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Розкрито напрями і складові природоохоронної діяльності на регіональному рівні. Досліджено, що екологічна політика в аграрному секторі повинна бути спрямована на досягнення розвитку і комплексному підході до вирішення екологічних питань з урахуванням економічних і соціальних завдань, поглиблювати співпрацю з державними органами влади, як на рівні держави, так і на рівні регіонів.

Ключові слова: природоохоронна діяльність, екологічна політика, регіон, екологічне питання.

Процеси економічного і соціального розвитку України, які тривалий час здійснювались на принципах кількісного використання природно-ресурсної основи без дотримання екологічних вимог, загострили протиріччя між зростаючими потребами суспільства і можливостями природних комплексів до самоочищення і самовідновлення, знизили спроможність витримувати антропогенне навантаження і забезпечувати всю сукупність факторів, які визначають якість середовища, його комфортність для населення [2].

З метою забезпечення розвитку на зрівноваженій основі пріоритетними напрямами повинно бути раціональне використання природно-ресурсної

основи через відновлення якісних складових навколишнього середовища.

Отже, природоохоронна регіональна політика повинна діяти і формуватися економічно зацікавлено у впровадженні ресурсозберігаючих технологій, тому галузь охорони навколишнього середовища повинна стати привабливою для інвесторів і пріоритетною для державного сектора.

В Україні державні цільові програми фінансуються частково, тому існує гостра необхідність їх перегляду щодо зрівноваженості, зменшення кількості та укрупнення з метою досягнення екологічної збалансованості.

Саме тому регіональна економічна політика повинна передбачати визначення відповідних пріоритетів, тобто надання переваги на даному етапі розвитку конкретним галузям, видам діяльності, формам господарювання. Залежно від важливості поставленої мети та рівнів управління пріоритети встановлюються як на державному, так і на локальному рівнях управління [3].

У системі державної регіональної політики особливе місце посідає організаційно-економічний механізм регулювання територіального розвитку, який включає широкий спектр економічних важелів: пряме державне інвестування, розробка і фінансування цільових міжрегіональних програм, створення спеціальних фондів, надання субсидій і дотацій, пільгових кредитів тощо [3].

У реалізації заходів щодо екологізації вагомим є вплив реалізації грантів. Мета екологічного інвестування, спрямованого на регіональне використання ресурсів виробництва з урахуванням екологічних інтересів, полягає у переході системи виробництва на якісно новий рівень, який відповідає сучасним вимогам розвитку суспільства. Якість такого переходу є кількісним нагромадженням якісних змін у елементах системи екологізації агровиробництва, нове структурне поєднання яких у їх взаємозв'язку і взаємодії призведе до більш дієвого способу природокористування [1].

Одним із перших запроваджень екологічних інструментів став механізм сплати за забруднення навколишнього середовища. Введено плату за

використання земельних, рекреаційних і лісових ресурсів, спеціальне використання прісних водних ресурсів, спеціальне використання тваринного світу та інше. Стимулююча функція цих штрафних санкцій полягає у запобіганні виснаженню природно-ресурсної основи і припиненні безоплатного використання складових навколишнього середовища.

На рисунку 1 представлено еколого-орієнтовані особливості регіональної політики у природокористуванні, які включають економічні і екологічні аспекти.

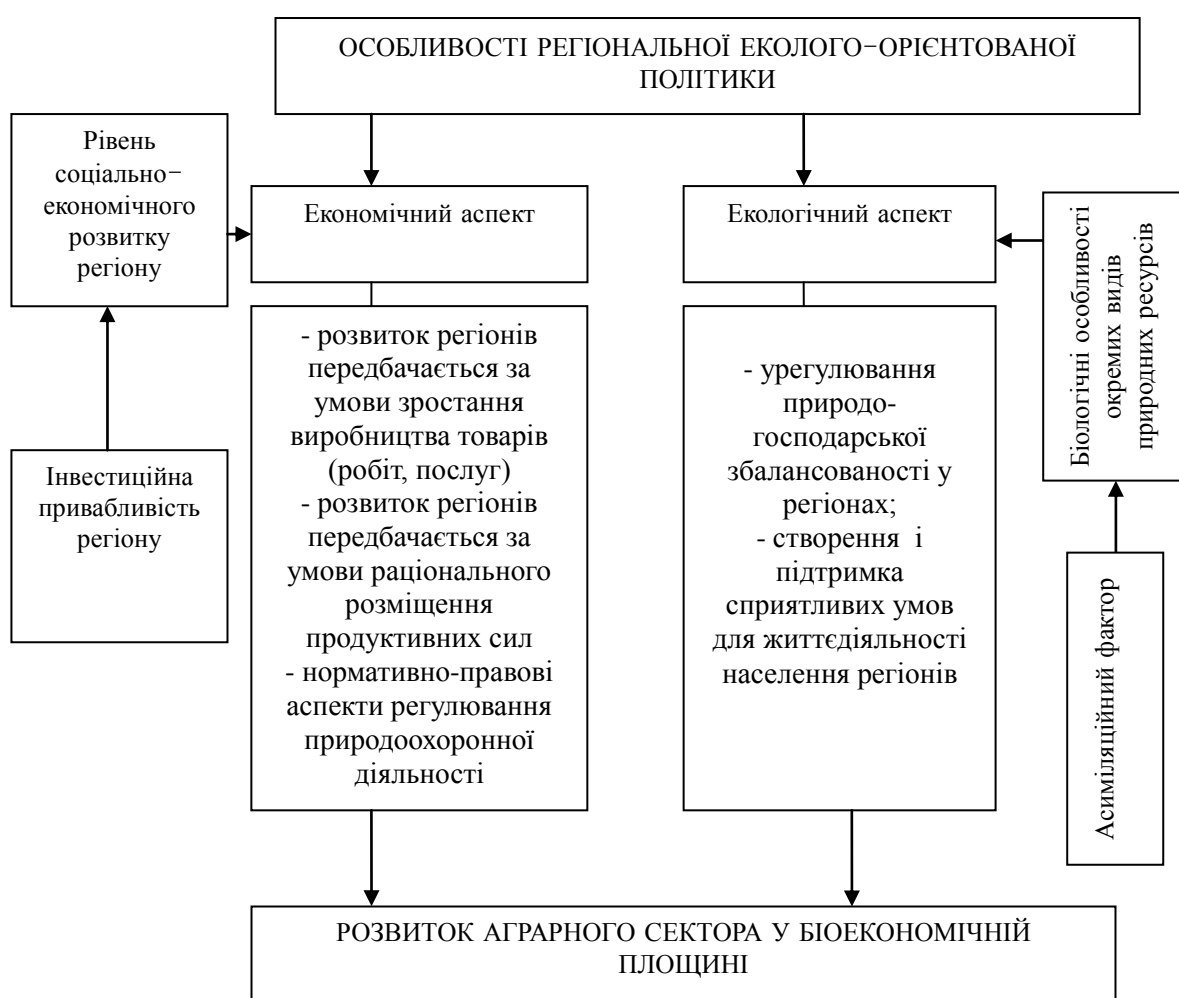

Рисунок 1. Еколого-орієнтовані особливості регіональної політики розвитку аграрного сектора економіки

Джерело: розробка автора

Територіальна ознака здійснює значний вплив на кількісне забезпечення і можливості самовідновлення природних ресурсів за видами.

Природоохоронні заходи повинні адаптуватися до регіональних особливостей території.

Стадії формування механізму природоохоронної діяльності передбачають залучення значних капітальних вкладень, здійснює вплив на зниження рівня економічних вигід.

Отже, екологічна політика в аграрному секторі повинна бути спрямована на досягнення розвитку і комплексному підході до вирішення екологічних питань з урахуванням економічних і соціальних завдань, поглиблювати співпрацю з державними органами влади, як на рівні держави, так і на рівні регіонів.

Список використаних джерел:

1. Борисова В. А. Відтворення природного потенціалу АПК: економічні аспекти / В. А. Борисова // Суми : Вид-во “Довкілля”, 2003. – 372 с.
2. Ключник А. Формування і розвиток економічного потенціалу сільських територій України / А. Ключник : [монографія]. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2011. – 468 с.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/>.

N. Bobrovska. Directions and components of environmental activities at regional level. Summary

Exposed areas and make environmental protection at the regional level. Investigated that environmental policy in the agricultural sector should be aimed at achieving development and integrated approach to address environmental issues with economic and social problems, to deepen cooperation with government authorities, both at the state and at the regional level.

Keywords: environmental protection, environmental policy, region, environmental issues.